

NÆRBØ: Lørdag åpner tre nye utstillinger på Hå gamle prestgård. Magnhild Opdøl og Markus Li Stensrud presenterer i hver sin utstilling. I tillegg åpner «Dona eis requiem», en kulturhistorisk utstilling om døden.

SHH

OSLO: Hvorfor fortsetter vi å gjøre antikken hvit, selv om det lenge har vært kjent at gresk skulptur og arkitektur var fargelagt? På visningstedet Podium åpner Espen Gleditsch utstillingen «Who's Afraid of the Neo-Neo-Classical?» i morgen.

SHH

Styrker motet

Helt siden kunstner Guttorm Guttormsgaard var gutt, har han samlet på gjenstander som «hjelper ham å holde motet oppe» – det være seg Asger Jorn-litografi eller en sliten visp. I løpet av hans drøyt 80 år lange liv har det resultert i en samling på over 20.000 kunstverk og objekter fra hele verden. Som Klassekampen omtalte i fjor, er målet at samlingen skal overtas av Museene i Akershus. Mens vi venter viser Akershus kunstnersenter i Lillestrøm et utvalg fra den i utstillingen «Hverdagskunst som verdenskunst». Den åpner i morgen.

SHH

om skal belære og oppdra».

Refleksjon

er skal leses som en serie, er variasjonen i duelle bidrag. Her ser vi «Lanterne 8»

ALLE FOTO: THOR BRØDRESKIFT, BERGEN KUNSTHALL

hva vi bedriver i galleriet, og holder oppsyn med oss.

Formidlingen av utstillingen holder ikke tritt med innholdet: Særlig med tanke på Bergen Kunsthalls høye status fremstår kurator Steinar Sekkingstads ellers kompetente katalogtekst som oppstyrtet og dårlig redigert.

Han berører noe jeg oppfatter som et særlig sentralt trekk ved Slaattelids kunstnerskap: at det overskrider den tradisjonelle motsetningen mellom såkalt ekspressivt og såkalt konseptuelt maleri. Slaattelid har alltid utfordret klisjeen om én kategori malere som føler, og én kategori malere som tenker. Arbeidet hennes er på samme tid reflekterende og dypt selvbevisst og visuelt frodig og effektfullt. «Kystverket» tilbyr gleder både for

den som bare vil fortape seg i vakre maleriske gester, og for den som vil gå dypere inn i diskusjonen om maleriets historie og relevans i samtiden.

Å stille ut store abstrakte landskapsmalerier kan høres konvensjonelt ut i vår tid. Slaattelids utstilling er imidlertid dristigere enn den kan virke som, og dristigere enn utstillingen «Jill Johnston, The Disintegration of a Critic», som Bergen Kunsthall viser parallelt. Den består av store mengder tekst og arkivmateriale og løfter frem en avdød og i Norge helt ukjent dansekritiker og aktivist fra 1960-tallets Manhattan.

Jill Johnston var del av et miljø som også besto av mer berømte skikkelser, med Andy Warhol som stjernen, og kunsthallen feirer henne som et «lesbisk ikon». I toneangivende deler av internasjonalt kunstliv i 2019 er denne utstillingen, med sin tydelige politiske bevissthet, mer tidstypisk enn Slaattelids.

Selv hadde jeg utbyttet av begge prosjektene. Samtidig har jeg sympati med Slaattelids ord i lanseringsintervjuene. I dem har hun ført en lavmælt, men myndig polemikk mot kunstlivets tendens til på temmelig direkte vis å gjøre kunsten til et instrument i det sosiale engasjementets tjeneste. Slaattelid er lei av kunst «som skal belære og oppdra», som hun kalte den i Vårt Land. Hun oppfatter maleriet som mer enn interessant nok i seg selv, uten at hun dermed taper blikket for verden. Noe ønske om å fortelle betrakteren hva det skal bety, har hun ikke.

For meg er et av de fremste kriteriene på kvalitet at kunsten gir rom for betrakterens egne tanker. Det gjør Mari Slaattelids bilder alltid, og akkurat nå fremstår det som særlig verdifulle å minne om viktigheten av.

Kåre Bulie
kunst@klassekampen.no

TUNG MATERIE: Marit Tingleffs 350 kilo tunge fatformer er 350 kilo tunge dekorert slik at de minner om abstrakte malerier.

FOTO: DAG FOSSE, KODE

Kraftprestasjon

KUNST

«Krefter. Dyrdal, Kvasbø, Tingleff»

KODE, Bergen
Står til 15. september

ANMELDELSE

I 2019 er kunsthåndverkere like husvarme foran datamaskinen som ved ovnen.

I 1974 flyttet to østlendinger vestover og begynte på Bergen Kunsthåndverkskole. Kari Dyrdal ville arbeide med vev, Marit Tingleff med keramikk. Høsten etter ankom opplendingen Torbjørn Kvasbø, nok en kommende keramiker. Perioden som fulgte på skolen, ble så turbulent at keramikkstudentene etter hvert selv overtok kontrollen over undervisningen.

Trolig plukket ikke bare Tingleff og Kvasbø, men også tekstilstudenten Dyrdal opp noen pedagogiske innsikter underveis, for siden er de selv blitt professorer, alle tre. Nå, fire tiår etter at de studerte i vestlandsbyen, har de møttes igjen i den. Denne gang er det Bergens kunstmuseum, ingen skole, som har tatt imot dem.

Tre KODE-rom er blitt arena for fysisk storslåtte, dramatisk belyste verk. I

tråd med utstillingstittelen vitner de om opphavspersonenes kamp – og fortrolighet – med materialet de har valgt, og dets historie.

Noen funksjon har gjenstandene knapt, annet enn som kunst, selv om Tingleffs fatformer minner om hvilket univers disse objektene springer ut av.

Kvasbøs skulpturer er utstillingens, i positiv forstand, rareste arbeider: lange, smale rør med skiftende farge og overflate, som noen ganger er stablet opp eller inntil hverandre på måter som kan gi assosiasjoner til natur, og andre ganger er formet på måter som leder

fysisk, er Dyrdal-teppene et resultat av datamaskiners innsats. Alle tre lagerverksfamilier som også har preg av arkitektur.

Utstillingen ble opprinnelig vist på det franske nasjonale keramikk-museet i Sévres, men deltakernes bakgrunn gjør den særlig relevant i Bergen. Som ofte når det gjelder kunsthåndverk, er katalogen rik på refleksjoner over forholdet mellom kunsthåndverket og billedkunsten og på tanker om såkalt konseptuelt kunsthåndverk.

I møte med arbeidene til Dyrdal, Kvasbø og Tingleff oppleves denne begreps- og

«Katalogen er rik på refleksjoner over forholdet mellom kunsthåndverket og billedkunsten»

tankene mot industri, kropper eller krukker.

Tyngst, helt konkret, er arbeidene til Tingleff. De skinner særlig sterkt i tårnsalen: digre flater – rundt 350 kilo tunge – som hun har dekorert slik at de minner om abstrakte malerier.

Også Dyrdals elegante mønstrede tekstiler har noe malerisk ved seg. De er bidragene som skiller seg mest ut når det gjelder tilblivelse: Der Kvasbø og Tingleff arbeider utpreget

statuskampen som lite sentral og kuratoren Frank Falchs ord om den som lite engasjerende. Hans forsikring om at den materialbaserte tradisjonen trioer står i, ikke forhindrer «et høyt refleksjonsnivå», virker gammelmodig. For meg fremstår disse levende, fascinerende arbeidene som tenksom samtidskunst på linje med KODE-bidragene til hvilken som helst annen nålevende kunstner.

Kåre Bulie
kunst@klassekampen.no